

Clam de dignitat humana

El 2011 va ser un any màgic en què va esclatar arreu del món la veu dels indignats. El veterà actor Kirk Douglas, que aleshores tenia 95 anys, va veure clarament que el clam d'*Espartac* tornava a ser al carrer i així ho explica a la introducció de *Yo soy Espartaco*: "Un esperit revolucionari recorre el planeta. És contagiós? Ens sorprèn veure a ciutats nord-americanes multituds concentrades sense cap dirigent, expressant-se tots alhora i qüestionant una estructura de poder que sembla inexpugnable. Això és el que va fer Espartac. I desenes de milers d'homes van unir la veu a la seva. Tots ple-gats, tots eren Espartac."

Kirk Douglas és el nom artístic d'Issur Danilovich Demsky, fill d'una família bielorussa establerta als Estats Units, on va néixer, a Amsterdam, Nova York, el 9 de desembre de 1916. Douglas, que ja havia presentat les seves memòries a *El hijo del trapero* (Edicions B, 1989), ara publica un assaig memorialístic de la dura època del maccarthisme amb la caça de bruixes i les llistes negres. I ho fa resseguint el fil de la producció del film *Espartac*, dirigida el 1960 per Stanley Kubrick. L'actor i alhora productor d'aquesta pel·lícula narra en primera persona tota la problemàtica que va envoltar la realització d'aquesta pel·lícula i per què es va decidir a rodar-la.

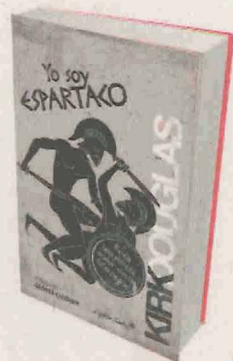
D'una manera planera i fins i tot satírica i humorística podem seguir tots els passos que va fer Douglas per portar a bon port *Espartac*, des del seu enamorament de la figura llegendària de l'esclau i gladiador traci que es rebel·la contra Roma fins a la con-

tractació de directors, guionistes i actors.

La pel·lícula neix de la novel·la de Howard Fast, escrita a la presó mentre complia condemna acusat de comunista pel Tribunal del Comitè d'Activitats Antiamericanes. Una vegada aprovat el projecte per la Universal, Douglas aconseguiria també incorporar al seu projecte com a guionista Dalton Trumbo, el qual s'havia passat una llarga temporada a la presó acusat també de comunista i ara a vivia exiliat a Mèxic. Douglas va haver de contractar Trumbo amb el pseudònim Sam Jacson perquè la productora l'acceptés.

Finalment, l'actor i productor es convertiria en un gran lluitador contra les llistes negres i Dalton Trumbo seria incorporat als crèdits d'aquesta pel·lícula que comptava amb un gran elenc d'actors: Laurence Oliver, Peter Ustinof, Charles Laughon, John Gabin, Jean Simon, Tony Curtis, a més del mateix Kirk Douglas...

Yo soy Espartaco és un gran llibre de Kirk Douglas, tant pel que fa al millor cinema de Hollywood com de la història negra dels Estats Units en plena Guerra Freda, amb les tristement famoses llistes negres i la censura sobre els films més valents. Douglas va aconseguir portar a la pantalla una de les grans epopeies de la història de la humanitat en la lluita per la llibertat i la dignitat de l'ésser humà al llarg dels segles, tot un clam que encara continua tenint validesa amb les paraules d'Espartac: "Quan un home lliure mor, perd el plaer de viure; l'esclau, el sofriment. La mort és l'única alliberació per a l'esclau. Per això no la tem. Per això guanyarem." *

YO SOY ESPARTACO
Kirk Douglas

Traducció:
Ricardo García Pérez
Pròleg: George Clooney
Editorial: Capitán Swing
Madrid, 2014
Pàgines: 187
Preu: 17 euros

Kirk Douglas
es va implicar molt en el rodatge i en la producció d'*Espartac*'
ARXIU

